

Portál nehod: Téměř čtvrt milionu nehod nákladních aut a kamionů za posledních čtrnáct let

30.8.2024 - | Česká kancelář pojistitelů

Nákladní vozy tvoří významnou část automobilů, které se pohybují po našich silnicích. Automobilová nákladní přeprava je důležitou součástí ekonomické infrastruktury. Podílí se však také značnou měrou na nehodách na českých a moravských silnicích.

Portál nehod proto analyzoval nehody nákladních vozů za předchozích čtrnáct let (2010 až 2023). V tomto období se stalo celkem 235 787 nehod, kde byl alespoň jeden z havarovaných vozů nákladní automobil, což je přibližně 18 % ze všech střetů v tomto období. Pro řidiče nákladáků jsou rizikové zejména silnice nižších tříd, kde je na vině nehod často nesprávný způsob jízdy.

Pokud jde o kraje, tak největší podíl nehod nákladních automobilů na celkovém počtu nehod je v Kraji Vysočina – a to více než 21 %. Důvod je nasnadě – tímto krajem vede významný úsek dálnice D1 s velmi vysokou intenzitou provozu nákladních vozidel – a to navíc ve vyšší nadmořské výšce, což má výrazný dopad na bezpečnost provozu a její sjízdnost. Jiná dálnice – tentokrát nedostavěná – ovlivňuje nehodovost v Pardubickém kraji – v nejrizikovějším okrese Svitavy. Jde o nedostavěnou dálnici D35. Nákladáky pak v tomto okrese jezdí po silnicích nižších tříd a s 25% podílem na všech nehodách vede tento okres v podílu karambolů nákladáků na všech nehodách.

„Dostavba dálniční sítě je pro bezpečnost nákladní dopravy důležitá. Analýza Portálu nehod totiž ukazuje, že z hlediska podílu nehod na všech bouračkách nákladáků jsou pro nákladní dopravu nejméně rizikové právě dálnice. Podíl nehod na dálnicích na celkových nehodách nákladních automobilů je pouze 8 %. Naopak na silnicích 1. třídy je tento podíl téměř 20 %, na silnicích 2. třídy 14 % a u cest 3. třídy je to téměř 10 %,“ komentuje Jan Chalas ze společnosti DataFriends, která je autorem a provozovatelem Portálu nehod. „V místech, kde je silná nákladní doprava a chybí dostavěné dálnice, je podíl nehod nákladáků na celkových nehodách na silnicích 1. třídy výrazně vyšší, než je celorepublikový průměr. Např. v okrese Svitavy je podíl nehod nákladáků na silnicích 1. třídy ke všem nehodám přes 26 % (celkový podíl nehod nákladáků na všech nehodách na silnicích první třídy je 17,11 %) a je i vyšší než celkový podíl nehod nákladních aut na všech nehodách na dálnicích (24 %),“ upřesňuje Jan Chalas.

Stárnutí vozového parku

Z analýzy Portálu nehod plyne i další zajímavé zjištění – nákladáky, které bouraly, „stárnou“. Od roku 2010 do roku 2021 oscilovalo průměrné stáří nákladních vozů, které měly nehodu, kolem 7 let, v roce 2023 to bylo 9 let. Do stárnutí vozového parku nákladních vozů se tak patrně promítá útlum evropské ekonomiky, a tedy i snížení investic firem.

Nestárne však jen vozový park. Na rozdíl od osobních aut je pro nehody nákladních vozů charakteristické, že dominantní skupina řidičů, která bourá, patří do střední věkové kategorie. Téměř 19 % pachatelů dopravních nehod nákladních vozů je ve věku 39–45 let. U osobních vozů jsou přitom dominantní skupinou mladí nevyježdění řidiči ve věku 18–24 let, kteří stojí za téměř 18 % nehod.

Hlavní příčinou nehod řidičů nákladáků je způsob jízdy, který je na vině 64 % všech nehod těchto vozů (pro porovnání – u osobních vozů je to 48 %). Jde například o situace, kdy se řidič se plně nevěnoval řízení vozidla, nesprávně otáčel nebo couval, nedodržel bezpečnou vzdálenost za jiným vozidlem, vyhýbal se bez dostatečné boční vůle, jel po nesprávné straně vozovky, vjel do protisměru...

Hlavní příčinu nehod nákladních automobilů výrazně ovlivňuje druh silnice, kde k nehodě dojde. Například na silnicích 1. třídy se nesprávný způsob jízdy podílí na 10 % na všech nehod, ke kterým zde dochází. V porovnání s osobními vozy je to téměř dvojnásobný podíl. *„Nepozornost je pro řidiče nákladáků na silnicích 1. a 2. třídy problém. Na rozdíl od dálnic jsou užší, nemají tolik rezervního prostoru a pak stačí, když vinou nepozornosti řidič nákladního vozu někde ‚škrtne‘, nedodrží bezpečnou vzdálenost, nevyhne se překážce, a na nehodu je zaděláno,“* uvedl Jan Chalas z Portálu nehod.

Víme, kde se bourá

Analytici Portálu nehod se podívali na riziková místa nehod nákladních vozů.

„Většina rizikových míst, která jsme identifikovali, spojuje to, že k nehodám dochází v místech výjezdů z odpočívadel, nájezdů nebo v místech změny počtu jízdních pruhů. Pro kamiony je rizikový připojovací pruh nebo obecně změna jízdy v pruzích, kde bývá příčinou například omezení rozhledu řidiče,“ řekl Jan Chalas z Portálu nehod.

Platí to nepochybně pro jedno z nejrizikovějších míst z pohledu nehod nákladních vozů, kterým je pražská Kbelská ulice v místě připojování na Novopackou. Kbelská, která přivádí dopravu na D8, je typická velmi intenzivním kamionovým provozem. A v místě připojování Novopacké je pro kamiony často problémem řazení do pruhů. Za poslední dva roky se tak v tomto podle Portálu nehod jednom z nejrizikovějších míst pro nákladní dopravu u nás stalo 52 nehod nákladních vozů.

Pár kilometrů od tohoto místa najdeme další pro kamiony rizikové místo. Je už přímo na dálnici D8 na odpočívadle Klíčany. Dopravně přetížená D8 a připojovací pruh při výjezdu z odpočívadla zavinily za dva roky 14 nehod.

Připojovací pruhy a pohyb kamionů jsou charakteristické pro jedno z nejrizikovějších míst pro kamiony na D1. Jde o 21. kilometr D1 u Mirošovic. Za poslední dva roky se zde stalo 24 nehod nákladních vozů.

Mezi rizikovými místy najdeme i jedno poměrně kuriózní. Jde o úzkou místní komunikaci u CTParku v Hradci Králové. *„Nákladní vozy si po této silnici zkracují cestu, ale kousek od byznys parku na ně čeká na místní komunikaci podjezd pod tratí. Úzká vozovka, omezený výhled, podjezd a kamion – to vše jsou rizikové faktory, které se podepsaly na jedenácti nehodách za poslední dva roky, které zde nákladní vozy měly,“* upozorňuje Jan Chalas ze společnosti DataFriends, která je autorem a provozovatelem Portálu nehod.

Portál nehod

Cílem Portálu nehod – www.portalnehod.cz – je přispět k posílení bezpečnosti silničního provozu a k prevenci dopravních nehod. Tento portál přináší užitečné informace jak pro širokou veřejnost, tak pro novináře či zástupce samosprávy a další, kdo se zabývají prevencí nehodovosti na českých silnicích.

Nejvýraznějším prvkem portálu je interaktivní mapa rizikových míst, na které si lze naplánovat trasu cesty a zobrazit si riziková místa, která se na ní nacházejí. Kromě toho je možné si na portálu

zobrazit videa ze zásahů na nehodových místech. A právě na tato riziková místa nyní upozorňuje navigace Mapy.cz.

Portál nehod vznikl za podpory fondu zábrany škod a úzké spolupráce s Českou kanceláří pojistitelů (ČKP). Autorem projektu je společnost DataFriends, která portál i provozuje.

<https://www.ckp.cz/tiskove-centrum/tiskove-zpravy/202-portal-nehod-temer-ctvrt-milionu-nehod-nakladnich-aut-a-kamionu-za-poslednich-ctnact-let>